

Република Србија
ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ
Ул. Устаничка бр.14
Посл. 67 П 804/2013
Дана: 11.2.2014.године

У ИМЕ НАРОДА

ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ, судија Маја Цветић, у парници тужиоца **Најдана Лилића** из Београда, ул.Марка Челебоновића бр.21/8, чији је пуномоћник Милорад Вукосав, адвокат из Београда, ул. Мирка Бањевића бр.8, против туженог **Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала за град Београд**, Београд, ул.Немањина бр.30, ради накнаде штете, вредност спора 449.589,38 динара, на рочишту за главну расправу одржаном дана 11.2.2014.године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ тужиоца **Најдана Лилића** и обавезује тужени **Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала за град Београд** да тужиоцу на име накнаде штете због мање исплаћене пензије плати:

- за јануар 2008 године износ од 5.067,21 динара са законском затезном каматом почев од 20.02.2008 године па до исплате;
- за фебруар 2008 године износ од 5.067,21 динара са законском затезном каматом почев од 20.03.2008 године па до исплате;
- за март 2008 године износ од 5.067,21 динара са законском затезном каматом почев од 20.04.2008 године па до исплате;
- за април 2008 године износ од 5.423,24 динара са законском затезном каматом почев од 20.05.2008 године па до исплате;
- за мај 2008 године износ од 5.423,24 динара са законском затезном каматом почев од 20.06.2008 године па до исплате;
- за јун 2008 године износ од 5.423,24 динара са законском затезном каматом почев од 20.07.2008 године па до исплате;
- за јул 2008 године износ од 5.423,24 динара са законском затезном

- каматом почев од 05.07.2012 године па до исплате;
- за јул 2012 године износ од 6.974,13 динара са законском затезном каматом почев од 05.08.2012 године па до исплате;
 - за август 2012 године износ од 6.974,13 динара са законском затезном каматом почев од 05.09.2012 године па до исплате;
 - за септембар 2012 године износ од 6.974,13 динара са законском затезном каматом почев од 05.10.2012 године па до исплате;
 - за октобар 2012 године износ од 7.110,68 динара са законском затезном каматом почев од 05.11.2012 године па до исплате;
 - за новембар 2012 године износ од 7.110,68 динара са законском затезном каматом почев од 05.12.2012 године па до исплате;
 - за децембар 2012 године износ од 7.110,68 динара са законском затезном каматом почев од 05.01.2013 године па до исплате;
 - за јануар 2013 године износ од 7.110,68 динара са законском затезном каматом почев од 05.02.2013 године па до исплате;
 - за фебруар 2013 године износ од 7.110,68 динара са законском затезном каматом почев од 05.03.2013 године па до исплате;
 - за март 2013 године износ од 7.110,68 динара са законском затезном каматом почев од 05.04.2013 године па до исплате;
 - за април 2013 године износ од 7.252,12 динара са законском затезном каматом почев од 05.05.2013 године па до исплате;
 - за мај 2013 године износ од 7.252,12 динара са законском затезном каматом почев од 05.06.2013 године па до исплате;
 - за јун 2013 године износ од 7.252,12 динара са законском затезном каматом почев од 05.07.2013 године па до исплате;
 - за јул 2013 године износ од 7.252,12 динара са законском затезном каматом почев од 05.08.2013 године па до исплате;
 - за август 2013 године износ од 7.252,12 динара са законском затезном каматом почев од 05.09.2013 године па до исплате;
 - за септембар 2013 године износ од 7.252,12 динара са законском затезном каматом почев од 05.10.2013 године па до исплате;
 - за октобар 2013 године износ од 7.288,38 динара са законском затезном каматом почев од 06.11.2013.године па до исплате.

у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОДБИЈА СЕ приговор апсолутне ненадлежности суда за одлучивање у овој правној ствари.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка плати износ од 90.652,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Образложење

Тужилац је постављеним тужбеним захтевом предложио да суд усвоји тужбени захтев као у изреци. Трошкове поступка тражио и определио на

рочишту за главну расправу одржаном дана 11.2.2014.године. Ово због тога што је тужилац решењем Фонда за социјално осигурање војних осигураника СП бр.537613 од 26.11.2003.године признато право на старосну пензију у висини од 85,00 % од пензијског основа, почев од 25.11.2003.године, а која је усклађена решењем Фонда за социјално осигурање војних осигураника СП бр.537613 од 31.12.2007.године. Ступањем на снагу Закона о Војсци Србије (Сл.гл. РС број 116/2007) 1.1.2008.године, утврђено је чл. 193 Закона да се усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона, као и пензија остварених по ступању овог закона на снагу, врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање. Тужени је донео је решење о ванредном усклађивању пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008.године, којим су усклађене пензије њиховим корисницима од 1.1.2008.године за 11,06%. Тужени је био дужан да од 1.1.2008.године изврши и усклађивање износа пензија војних осигураника за 11,06%, као што је то учинио када су у питању остали пензионери. Како тужени није извршио усклађивање износа пензија војних осигураника од 1.1.2008.године, а то значи ни пензију тужиоца, то је тиме тужиоцу остао дужан да исплати разлику између исплаћене и припадајуће пензије.

Тужени је у одговору на тужбу истакао приговор апсолутне ненадлежности парничног суда за поступање по тужби јер захтев за остваривање права на ванредно усклађивање пензије за 11,06% представља управну ствар коју решава директор Фонда у управном поступку, а на основу чл. 2 став 1 и став 4 Уредбе о начину остваривања и престанку права из пензијског и инвалидског осигурања војних осигураника. Даље је тужени оспорио основаност тужбеног захтева, како по основу тако и по висини, имајући у виду да је решење о ванредном усклађивању пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008 године, које је објављено 25.1.2008.године, донело лице овлашћено за заступање Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање и ово решење односи се на кориснике права код овог фонда, а не за корисника права код Фонда за социјално осигурање војних осигураника. Наиме, решењем је одређено да се усклађују пензије, вредност општег бода, новчане накнаде за телесно оштећење и помоћ и негу и новчане накнаде по основу инвалидности из чл. 224 Закона о пензијском и инвалидском осигурању од 1.1.2008.године за 11,06%. Тачком 2 овог решења наведено је да се пензије и новчане накнаде за телесно оштећење, помоћ и негу усклађују са процентом из тачке 1 у односу на усклађену пензију и новчану накнаду по решењу о усклађивању пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од октобра 2007 године. Дакле, ванредно усклађивање се односи на 2007 годину и исто се не може применити на усклађивање војних пензија које су за 2007 годину усклађене према Закону о Војсци Југославије и то 1.7.2007. године и 1.1.2008.године, повећањем вредности бода са 9,020 на 9,400 динара. Дакле, неспорно је да у 2007 години корисници нису били у систему пензијског и инвалидског осигурања у Републици Србији када је у питању начин усклађивања пензија. Даље, Фонд за ПИО и Фонд за СОВО су два

заседна правна лица која врше исплату пензија својим корисницима према решењима које донесе овлашћена лица сваког фонда за себе. Циљ и правни смисао решења о ванредном усклађивању пензија од 25.1.2008.године је да се пензије корисника Фонда запослених повећају за проценат који обезбеђује да се износ просечне пензије доведе до нивоа од 60% просечне зараде без пореза и доприноса исплаћених у претходној години. Поред овога, само коначно и правоснажно решење надлежног органа о признавању права на пензију и њеној висини основ је за исплату. Законитост одлуке о висини пензије и правилност обрачуна не може се ценити у парничном поступку по тужби за разлику у пензији, када је исплата извршена у потпуности према правоснажном и коначном решењу као што је то у конкретном случају. Тужиоцу је пензија редовно исплаћивана у висини утврђеној одлуком надлежног органа, па захтев тужиоца за исплату пензије у већем износу од оног који је утврђен одлуком фонда није основан, јер исплата у складу са правоснажним појединачним актом не представља неправилан и незаконит рад државног органа. Даље је тужени предложио да суд поступак у овој правној ствари прекине до доношења решења туженог о усклађивању пензије тужиоца, а у складу са одлуком Управног суда У бр. 14222/2012 од 29.3.2013.године, којом је туженом а по ванредном правном леку наложено да донесе појединачно решење за тужиоца, а имајући у виду решење о усклађивању пензије од 25.1.2008.године. Истакао је да је послове обезбеђивања и спровођења пензијског и инвалидског осигурања, као и послове финансијског пословања који су били у надлежности Фонда СОВО преузео на дан 1.1.2012.године, на основу одредби чл.79 Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, због чега је истакао приговор недостатка пасивне легитимације за период пре 1.1.2012.године. Даље, истакао је приговор застарелости потраживања на основу одредбе чл.372 300, јер је реч о повременим новчаним потраживањима. Оспорио је тужбени захтев и у делу који се односи на законску затезну камату, јер на повремена новчана потраживања затезна камата тече почев од дана када је суду поднет захтев за њихову исплату, а на основу чл.279 300. Због свега наведеног, предложио је да суд тужбени захтев одбије. Трошкове поступка је тражио у висини судске таксе на одговор на тужбу. Предложио је да суд одбије тужбени захтев као неоснован. Трошкове поступка је тражио у висини судске таксе на одговор на тужбу.

Суд је на рочишту за главну расправу, извео све предложене доказе, па ценећи их на основу чл. 8 ЗПП, утврдио чињенично стање.

Из садржине решења Фонда за социјално осигурање војних осигураника СП бр. 537613 УП-1 2434-1/03 од 26.11.2003.године, утврђено је да је тужиоцу Најдану Лилићу признато право на старосну пензију од 25.11.2003.године, од када тече и исплата, у месечном износу од 21.091,02 динара, са вредношћу бода 6,100 динара.

Из садржине решења Фонда за социјално осигурање војних

осигураника СП број 537613 УП - 1 од 31.12.2007. године, утврђено је да је тужиоцу Најдану Лилићу усклађена старосна пензија од 1.8.2004.године, према важећим елементима пензијског основа и то према вредности бода од 3932,185 бодова, односно од 1.10.2005.године према важећим елементима пензијског основа и то према вредности бода од 4877,011 бодова.

Из садржине Решења о ванредном усклађивању пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008 године, утврђено је да се решењем усклађују пензије, вредност општег бода, новчане накнаде за телесно оштећење и помоћ и негу и новчане накнаде по основу инвалидности из чл. 224 Закона о пензијском и инвалидском осигурању од 1.1.2008.године за 11,06% и то у односу на усклађену пензију и новчану накнаду по решењу о усклађивању пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од октобра 2007 године.

Уредбом о начину остваривања и престанку права из пензијског и инвалидског осигурања војних осигураника (Сл.лист СРЈ бр. 36/94 и 42/2002) о начину остваривања права и надлежности за одлучивање о правима из пензијског и инвалидског осигурања, чл. 1 одређено је да се права војних осигураника из пензијског и инвалидског осигурања остварују у складу са Законом о Војсци Југославије, а на начин утврђен овом уредбом. Чл. 5 Уредбе одређено је да се пензије и друга примања војних осигураника усклађују по службеној дужности, а да ће се појединачна решења о усклађивању пензије и других примања војних осигураника издавати само на захтев војних осигураника.

Да би утврдио разлику између пензије која је тужиљи исплаћена и оне која је требало да буде исплаћена према решењу о ванредном усклађивању пензије, вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008 године, 01 бр. 181-431708 од 25.1.2008. године, суд је извео доказ вештачењем вештака финансијске струке Милоша Милетића на околност висине разлике пензије коју је тужилац примао и оне коју би примао увећану за 11,06% по решењу о ванредном усклађивању пензија у две варијанте и то у првој варијанти да почетна вредност бода износи 9,02 динара, а у другој варијанти да почетна вредност бода износи 9,40 динара, за период од 1.1.2008 до дана вештачења, као и на околност да ли су просечне војне пензије исплаћене у 2007.години мање од 60% од износа просечне зараде без пореза и доприноса у 2007.години у Републици Србији, као и на околност да ли је просечна пензија свих пензионера у Републици Србији била мања од 60% од износа просечне зараде у Републици Србији у 2007.години, па из његовог писаног налаза и мишљења, утврдио да тужиоцу у периоду од 1.1.2008. године до 1.11.2013.године, није исплаћена пензија, односно исплаћен је мањи износ пензије од оне која је требала да буде тужиоцу исплаћена по решењу Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање од 25.1.2008.године у износима који су ближе наведени у изреци, са датумима доспелости од 20-ог у месецу за сваки појединачни износ за

период од 1.1.2008.године до 31.12.2011.године, од 1.1.2012.године до 30.9.2013.године од 5-ог дана у месецу и за октобар месец 2013 године од 6-ог у месецу, а када је исплаћена пензија за протекли месец. Даље је из писаног налаза и мишљења судског вештака утврђено да у првој варијанти, номинална разлика између пензије која је исплаћена тужиоцу по вредности бода од 9,02 динара и која је требало да буде исплаћена према решењу Републичког фонда за ПИО у периоду од 25.1.2008.године за период од 1.1.2008.године до 1.11.2013 износи 267.193,97 динара, а у другој варијанти по вредности бода од 9,40 динара номинална разлика између пензије која је исплаћена тужиљи и која је требало да буде исплаћена према решењу Републичког фонда за ПИО од 25.1.2008.године за период од 1.1.2008.године до 1.11.2013.године, након увећања по Одлуци министра одбране од 20.3.2008.године, износи 449.589,38 динара. Даље је утврђено да је просечна нето пензија свих пензионера из категорије запослених (цивилних пензија и корисника војних пензија) у периоду од 1.1.2007.године до 31.12.2007.године износила 15.449,54 динара или 55,65% просечне нето зараде без пореза и доприноса у Републици Србији у 2007.години.

Чл. 193 Закона о Војсци Србије прописано је да се усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона, као и пензија остварених по ступању овог закона на снагу, врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Чл. 197 став 1 Закона о Војсци Србије прописано је да даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о Војсци Југославије (Сл.лист СРЈ 43/94, 28/96, 44/99, 74/99, 3/02 и 37/02 и Сл.лист СЦГ 7/05 и 44/05).

Чл. 261 Закона о Војсци Југославије прописано је да се пензије по овом закону усклађују почетком сваке календарске године са пензијама одређеним у претходној години, а ставом 2 да се пензије усклађују тако што се као пензијски основ за раније остварене пензије узима плата која припада за одговарајући чин од кога се одређују пензије остварене у претходној години. Ако је структура плате према којој се на основу прописа о платама професионалних војника утврђује пензијски основ измењена у односу на раније прописе о платама тих лица, измењени износи плата узимају се за утврђивање новог пензијског основа. Ставом 4 прописано је да пензије усклађене по овом члану се од 1. јула текуће године на основу података из прописа о платама професионалних војника усклађују са кретањем номиналних плата професионалних војника одговарајућег чина. Пензије се усклађују и пре истека рока од 6 месеци, ако номинални раст, односно пад плата професионалних војника буде већи од 5%.

Чл. 79 Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању прописано је да послове обезбеђивања и спровођење пензијског и инвалидског осигурања, као и послове

финансијског пословања који су били у надлежности Фонда за социјално осигурање војних осигураника на дан 1.1.2012.године преузеће Републички фонда за пензијско и инвалидско осигурање. Ставом 3 прописано је да даном преузимања послова обезбеђивања и спровођења пензијског и инвалидског осигурања из става 1 овог члана, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање преузеће имовину, обавезе и запослене код Фонда за социјално осигурање војних осигураника у делу који се односе на послове пензијског и инвалидског осигурања. Ставом 5 овог члана прописано је да се преузимање не односи на обавезе доспелих а неизмирених новчаних потраживања корисника војних пензија по основу делимичног усклађивања пензија новчаних накнада утврђених чл. 193 став 2 Закона о Војсци Србије, насталих до ступања на снагу овог закона за које ће се средства обезбедити у буџету Републике Србије у складу са законом и посебним актом Владе.

Уредбом о начину остваривања и престанку права из пензијског и инвалидског осигурања војних осигураника чл. 5 прописано је да пензије и друга примања војних осигураника се усклађују по службеној дужности, а да се појединачна решења о усклађивању пензије и других примања војних осигураника издаваће се само на захтев војних осигураника.

Чл. 2 Уредбе о обиму и начину преузимања имовине, обавеза и запослених код Фонда за социјално осигурања војних осигураника у Републички фонда за ПИО и то чл. 2 прописано је да Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање сагласно Закону о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, преузима имовину, обавезе и запослене, даном преузимања послова обезбеђивања и спровођења пензијског и инвалидског осигурања и послова финансијског пословања који су били у надлежности Фонда за социјално осигурање војних осигураника.

Имајући у виду наведене законске одредбе, као и утврђено чињенично стање, суд налази да је тужбени захтев тужиоца основан.

Суд је најпре одлучивао о истакнутом приговору недостатка пасивне легитимације на страни туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање. Стварна легитимација у спору представља материјалноправни однос странке према предмету спора, због чега је тужилац активно легитимисан ако је носилац права која су предмет спора, а тужени пасивно легитимисан ако на њему лежи обавеза која одговора том праву. Наиме, како је одредбом става 3 чл.79 Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању прописано да ће даном преузимања послова обезбеђивања и спровођења пензијског и инвалидског осигурања, Републички фонд за ПИО преузети имовину, обавезе и запослене од Фонда за социјално осигурање војних осигураника, у делу који се односи на послове пензијског и инвалидског осигурања, док је Фонд СОВО у складу са Уредбом о надлежности, делокругу, организацији и начину пословања Фонда за социјално осигурање војних осигураника наставио да обавља послове остваривања права из обавезног здравственог осигурања.

Другим речима, претходно наведено упућује на закључак да је почев од 1.1.2012.године Фонд ПИО преузео све обавезе Фонда СОВО, а самим тим и све новчане обавезе које су настале због неусклађивања пензија војних пензионера на начин и по динамици како је то радио сам Фонд ПИО (за 11,06% почев од 1.1.2008.године). Дакле, Фонд ПИО је од 1.1.2012.године преузео послове обезбеђења и спровођења пензијског и инвалидског осигурања дотадашњих војних пензионера и од тада је као сукцесор Фонда СОВО, који више нема никаквих надлежности у погледу пензијског и инвалидског осигурања, преузео све обавезе Фонда СОВО, не рачунајући при томе обавезе доспелих, а неизмирених новчаних потраживања корисника војних пензија по основу делимичног усклађивања пензија и новчаних накнада до 2008.године (чл.79 ст.5 Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању). Имајући у виду све напред наведено, суд је нашао да је неоснован истакнути приговор недостатка пасивне легитимације на страни туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Затим, у поступку пред судом утврђено је да је тужиоцу решењем Фонда за социјално осигурање војних осигураника признато право на пензију почев од 25.11.2003.године, решењем СП бр.53761. УП-1 2434-1/03 од 26.11.2003.године, која је пензија тужиоцу усклађена решењем СП 537613 УП – 1 од 31.12.2007. године. Ступањем на снагу чл. 193 став 1 Закона о Војсци Србије 1.1.2008. године, одређено је да усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона, као и пензија остварених по ступању овог закона на снагу врши се по динамици и начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање, а чл. 197 став 2 стављена је ван снаге одредба чл. 261 Закона о Војсци Југославије, који је регулисао начин усклађивања војних пензија.

Из наведене материјално правне одредбе произилази обавеза туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање да усклађивање пензија војних осигураника врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање, па је основан навод тужбе, којим указује да тужени РФ ПИО има обавезу да врши усклађивање пензије тужиљи на основу правила Закона о пензијском и инвалидском осигурању. Дакле, тужени РФ ПИО је био дужан да усклађује све доспеле пензије војних осигураника од 1.1.2008.године на основу одредаба Закона о пензијском и инвалидском осигурању. Тужени Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање је морао ускладити и пензију тужиоца за 11,06%, према решењу туженог о ванредном усклађивању пензија које је донето 25.1.2008.године.

Како дакле тужени Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање није ускладио износ пензије тужиоцу за 11,06% почев од 1.1.2008.године, у складу са одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, што је био дужан учинити по службеној дужности на основу чл. 5

Уредбе о начину остваривања и престанка права из пензијског и инвалидског осигурања војних осигураника, на који начин је тужиоцу причинио штету у висини разлике између износа исплаћених пензија и износа које је био дужан исплатити у складу са одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, то је тужени Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, тужиоцу причинио штету, имајући у виду одредбе чл. 172 ЗОО, без законског основа, па је дужан да ову штету тужиљи надокнади.

Акт о усклађивању пензија, који доноси надлежни орган организације у којој се остварују права из пензијског осигурања по својој природи није општи акт, већ акт техничко-спроведбеног карактера донет у поступку извршавања законом утврђених обавеза Фонда. Њиме се не уређују права права и обавезе осигураника, већ се сагласно начину и методу утврђеним законом, одређују конкретни проценти усклађивања пензија, на основу званичних статистичких података. Пензије и друга примања војних осигураника су морала бити усклађена по истој динамици као и пензије цивилних корисника и то по службеној дужности, а појединачна решења о усклађивању пензија и другим примања се доносе само уколико то војни осигураник захтева. Дакле, издавање појединачног решења о усклађивању пензије није предуслов за исплату усклађене пензије, јер се усклађивање врши по службеној дужности.

Због овога, нису основани наводи туженог Републичког фонда за ПИО да се решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање од 25.1.2008.године о ванредном усклађивању пензија, вредности општег бода и новчаних накнада, односи искључиво на усклађивање пензија корисника који пензију остварују код тог фонда (цивилних корисника) и да је Фонд за социјално осигурање војних осигураника донео решење о томе да ванредно усклађивање пензије у висини од 11,06% није основано, јер се начин на који је било регулисано питање усклађивања војних пензија односи на пензије од 1.1.2008.године, и по оцени овог суда разликују се од начина на који је то питање уређено након тога датума, када је ступио на снагу Закон о Војсци Србије који прописује да се усклађивање пензије војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона, као и пензија остварених по ступању на снагу овог закона, врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

У том смислу, одредбе закона не могу се стављати ван снаге одлукама председника Управног одбора, посебно не ретроактивно како је то наведено у одлуци председника Управног одбора Републичког фонда пензијског и инвалидског осигурања донетог 29.9.2011. године на које се позива тужени, јер одлука Управног одбора, не може дерогирати законске одредбе.

Испуњеност законских услова за признавање права на ванредно усклађивање пензија се није могла одвојено ценити у односу на војне осигуранике, јер су пензије остварене до 1.1.2008.године, као и оне

остварене после тог датума, морале бити усклађене на исти начин, под истим условима и у истој висини као и пензије корисника у осигурању запослених. Стога, чињеница да се ванредно усклађивање пензија односило на 2007.годину у којој су војни осигураници били у посебном систему социјалног осигурања у оквиру режима Закона о Војсци Југославије, није смела утицати на обавезу надлежног Фонда да по службеној дужности изврши ванредно усклађивање војним осигураницима у истом проценту као и корисницима пензија у осигурању запослених. У прилог овом ставу суда је и чињеница да су пред Уставом и законом сви једнаки, да свако има право на једнаку законску заштиту без дискриминације и да је забрањена свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу.

При доношењу одлуке, суд је ценио истакнути приговор апсолутне ненадлежности парничног суда за поступање у овој правној ствари, па налази да је исти неоснован. Ово због тога што тужила постављеним тужбеним захтевом тражила накнаду штете због незаконитог рада органа туженог, за пензију која је тужиљи мање исплаћена, за коју је надлежан Основни суд у парничном поступку, имајући у виду одредбе чл. 1 ЗПП, те чињеницу да тужила не тражи поднетом тужбом усклађивање пензије, већ исплату разлике неисплаћене пензије у ком случају би био евентуално надлежан да одлучује управни орган, тужени у управном поступку.

При доношењу одлуке, суд је ценио и навод туженог да су Фонд за социјално осигурање војних осигураника и тужени два засебна правна лица која врше исплату пензија свим корисницима према решењима која доносе овлашћена лица, па налази да је овај навод туженог нејасан, међутим по оцени овог суда и неоснован, имајући у виду одредбу чл. 79 став 5 Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, којим је прописано да Фонд ПИО преузима комплетне послове Фонда СОВО, осим послова који се односе на доспела, а неизмирена новчана потраживања корисника војних пензија која су настала по прописима пензијског и инвалидског осигурања војних осигураника до ступања на снагу Закона о Војсци Србије објављеног у Службеном гласнику 111/07, који је ступио на снагу 1.1.2008.године.

Неоснован је и навод туженог да само коначно и правоснажно решење надлежног органа о њеној висини представља основ за исплату, имајући у виду одредбе чл. 5 Уредбе којом се пензије и друга примања војних осигураника усклађују по службеној дужности.

Суд је одбио предлог за прекид поступка у овој правној ствари до достављања решења надлежног органа о стицању права на ванредно усклађивање пензија, јер налази да доношење појединачног решења о усклађивању пензија није предуслов за исплату усклађене пензије које се усклађивање врши по службеној дужности, имајући у виду да тужилац управо потражује накнаду штете, јер тужени није законито ускладио пензију тужиоца недоношењем решења о усклађивању.

Поред овога мишљење је овог суда да право је тужиоца да од туженог у управном поступку тражи доношење решења којим се усклађује пензија, али не и њена обавеза, како то погрешно наводи тужени.

Цењен је и приговор застарелости потраживања тужиоца, па суд налази да је и овај приговор неоснован, па како је тужилац поднео тужбу дана 8.1.2013.године, а ради се о штети која је настала у периоду од 1.1.2008.године до 1.11.2013.године, то у конкретном случају није протекао објективни рок од 5 година од дана настанка штете, а имајући у виду одредбе чл. 376 ЗОП.

При доношењу одлуке, суд је имао у виду и навод туженог који се односи на то да просечна пензија корисника Фонда за социјално осигурање војних осигураника у 2007 години није била мања од 60% од просечне зараде запослених у Републици Србији без пореза и доприноса, те да ли је просечна пензија тужиоца у 2007 години била испод 60% просечне зараде у Републици без пореза и доприноса, па налази да је овај навод без утицаја на одлуку суда по постављеном тужбеном захтеву. Ово због тога што ванредно усклађивање пензија није накнада штете, јер је то усклађивање имало за циљ да се пензије за убудуће подигну на виши ниво. Потпуно је неприхватљиво по оцени суда да тужилац као и остали пензионери није имао право на увећање пензије за убудуће, јер се налази у систему пензијског и инвалидског осигурања цивилних пензионера и на основу тог извучити закључак да категорија која је претходно припадала Фонду за социјално осигурање војних осигураника нема право на ванредно усклађивање пензија.

Имајући у виду све наведено и то Закон о пензијском и инвалидском осигурању и Закон о Војсци Србије који су општи акти, на основу којих је донето решење о ванредном усклађивању пензија, закон се мора непосредно применити на све пензионере што у случају тужиоца није учињено. Суд је због овога у свему прихватио налаз и мишљење судског вештака, јер је оценио да је судски вештак правилно утврдио висину разлике пензије која тужиоцу није исплаћена, а који је вештак налаз и мишљење дао у складу са задатком суда.

Због свега наведеног, суд је посебно имао у виду и предлог туженог за извођење доказа вештачењем вештака економско-финансијске струке, а који се односи на околност да ли је пензија тужиље била мања од 60% од износа просечне зараде, на који је судски вештак у свом налазу и мишљењу одговорио, па налази да је ово без утицаја на одлуку суда. Ово због тога што је општепозната чињеница коју тужени није оспорио да су и други пензионери, као што су пензионери МУП-а, носиоци националних пензија, професори Универзитета, пилоти цивилног ваздухипловства имали пензије више од 60% просечне зараде у РС, па су им пензије усклађене, за разлику од војних пензионера, на који начин су права војних пензионера, а у овом

случају и тужиље повређена, на који начин им је неједнаким поступањем причињена штета за коју је одговоран тужени, имајући у виду и одлуке Уставног суда РС које су обавезујуће даном објављивања.

Одлуку о висини постављеног тужбеног захтева суд је дакле донео прихватајући у свему налаз и мишљење вештака финансијске струке, као и чињеницу да је Министар одбране 20.3.2008.године донео Одлуку о усклађивању војних пензија за 2007.годину (Сл.војни лист бр.13/2008 од 20.3.2008.године), којом је предвиђено да новчана вредност бода за обрачунавање пензија и других новчаних накнада корисника војних пензија од 1.1.2008.године износи 9,40 динара, због чега је досудио тужиоцу износ од укупно 449.589,38 динара, односно појединачне месечне износе као у изреци према варијанти да вредност бода износи 9,40 динара.

Суд је на појединачне износе, досудио тужиоцу и законску затезну каматом почев од дана доспелости сваког појединачног износа, а у зависности од дана када је вршена исплата пензије за протекли месец, у складу са чл.277 300.

Приликом доношења одлуке суд је ценио и све остале наводе странака и изведене доказе, али их посебно не образлаже, налазећи да код утврђеног чињеничног стања, исти нису од утицаја на другачију одлуку суда у овој правној ствари.

Одлуку о трошковима парничног поступка, суд је донео на основу чл. 153 чл. 154 ЗПП и тужиоцу досудио трошкове за састав тужбе у износу од 6.000,00 динара, састав 4 образложена поднеска у износу од по 6.000,00 динара, заступање на 2 одржана рочишта у износу од по 7.500,00 динара, трошкове вештачења у износу од 8.000,00 динара, таксе на тужбу у износу од 18.860,00 динара и таксе на одлуку у износу од 18.792,00 динара, што је укупно 90.652,00 динара, према АТ и ТТ у време доношења судске одлуке.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде може се изјавити жалба Апелационом суду у Београду, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, а преко овог суда.

